બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો (Unreserved Economically Weaker Sections) માટે ઉચ્ચ અભ્યાસક્રમો તેમજ રાજ્ય સરકાર હેઠળની નિમણૂંકો માટે ૧૦ % જગાઓ અનામત રાખવા બાબત

ગુજરાત સરકાર
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ
ક્રમાંક: સશપ/૧૨૨૦૧૬/૨૭૧૪૩૬/અ
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા. ૦૬/૦૫/૨૦૧૬

વંચાણમાં લીધા :-

(૧) ગુજરાત રાજપત્ર અસાધારણ તા.૧/૫/૨૦૧૬માં પ્રસિધ્ધ થયેલ ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક: ૧/૨૦૧૬

(૨) ગુજરાત સરકારના સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા.૩૦/૬/૧૯૯૪ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૪૯૩/૧૦૩૯/અ

(૩) ગુજરાત સરકારના સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા.૧/૧૧/૧૯૯૫ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૧૯૪/ખા.૧૦૯/અ

(૪) ગુજરાત સરકારના સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા.૬/૨/૧૯૯૬ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૪૯૪/૯૫૯/અ

(૫) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૧૯/૧૨/૨૦૦૮ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૪૦૮/૧૭૫૬/અ

(૬) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૧૭/૪/૨૦૧૦ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૪૦૮/૧૭૫૬/અ

(૭) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૨૭/૪/૨૦૧૦ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૧૦૯/૧૬૬૩/અ

(૮) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૦૧/૦૩/૨૦૧૪ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/ ૧૨૨૦૧૩/૩૯૯૮૯૮/અ

(૯) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૨/૬/૨૦૧૪ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૪૦૮/૧૭૫૬/અ

(૧૦) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૨૬/૩/૨૦૧૫ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૪૦૮/૧૭૫૬/અ

(૧૧) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૧૫/૬/૨૦૧૫ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૨૨૦૧૫/૪૫૫૨૪૬/અ

(૧૨) ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તા.૨૬/૪/૨૦૧૬ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૨૨૦૧૫/૪૫૫૨૪૬/અ

<u>પ્રસ્તાવના</u>

રાજ્ય સરકાર હેઠળની નોકરીઓમાં નિમણૂંક અને ઉચ્ચ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના તબક્કે અનુસૂચિત જાતિ માટે ૭%, અનુસૂચિત જનજાતિ માટે ૧૫% અને સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો માટે ૨૭% અનામત રાખવાની જોગવાઇ છે.

બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો (Unreserved Economically Weaker Sections) આર્થિક રીતે સધ્ધર અને સંપન્ન હોય તેવા લોકો ઉચ્ચ સ્તરીય વર્ગો સાથે સ્પર્ધામાં ટકી શકતા નથી અને પરિણામે તેઓને રાજ્ય સરકાર હેઠળની નોકરીઓમાં અને ઉચ્ચ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં પૂરતું પ્રતિનિધિત્વ મળતું નથી અને તેઓના પક્ષે ગેરલાભ થાય છે તેવી વિવિધ રજૂઆતો સરકારશ્રીને મળેલ હતી, જે અન્વયે વંચાણે લીધેલા ક્રમાંક (૧) હેઠળના તા.૧/૫/૨૦૧૬નાં વટહુકમથી બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગોને સરકારી નોકરીઓમાં નિમણૂંકના તબક્કે અને ઉચ્ચ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના તબક્કે ૧૦% અનામત આપવા નિર્ણય થયેલ છે. બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો નક્કી કરવા માટે રાજ્ય સરકારે તા.૧/૫/૨૦૧૬ના વટ હુકમ ક્રમાંક: ૧/૨૦૧૬ની કલમ-૬માં જણાવેલ છે કે રાજ્યમાં સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગને જે માપદંડો લાગુ પડે છે તે જ માપદંડો આ હેતુ માટે નિર્ધારિત કરવાના રહે છે. આ વટહુકમની જોગવાઇઓના અમલ કરવામાં કોઇ મુશ્કેલીઓ ઉભી થાય તો તેવી મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા માટે આ વટહુકમની જોગવાઇઓને અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઇઓ કરવાનું પણ નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. ઉપરોક્ત વિગતે આ નીતિના તાત્કાલિક અમલમાં મુશ્કેલીઓ ઉભી ન થાય તે માટે રાજ્ય સરકાર કાળજી પૂર્વકની વિચારણાના અંતે નીચે મુજબ ઠરાવ/નીતિ નક્કી કરે છે.

:: ઠરાવ::

૧. અનામતના આ હેતુ માટે અનુસુચિત જાતિઓ, અનુસુચિત જનજાતિઓ અને સામાજીક અને શૈક્ષણિક પછાત વર્ગો સિવાયના આ સાથેની અનુસૂચિના કોલમ ૩માં દર્શાવેલ વર્ગો / વ્યક્તિઓ સિવાયના વર્ગો/વ્યક્તિઓને બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો (Unreserved Economically Weaker Sections) ગણવાના રહેશે.

૨ બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો (Unreserved Economically Weaker Sections) માટેના પ્રમાણપત્રનો નમૂનો આ ઠરાવ સાથેના પરિશિષ્ટ-અ મુજબનો રહેશે તથા તે માટેના અરજી પત્રકનો નમૂનો આ સાથેના પરિશિષ્ટ-બ મુજબનો રહેશે.

૩. બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો (Unreserved Economically Weaker Sections)ના પ્રમાણપત્રો આપવા માટેના સક્ષમ સત્તાધિકારીઓ, બિન ઉન્નત વર્ગના પ્રમાણપત્રો (Non creamy layer) આપવા માટેના વખતોવખતના ઠરાવથી નિર્ધારિત કર્યા અનુસારના અધિકારીઓ રહેશે. આવા પ્રમાણપત્રો આપવા માટે મુખ્યત્વે નીચે મુજબના સક્ષમ સત્તાધિકારીઓ છે.

૧. જિલ્લા મેજીસ્ટ્રેટ/ અધિક જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ/ કલેક્ટર / ડેપ્યુટી કમિશ્નર/નાયબ કલેક્ટર/ અધિક ડેપ્યુટી કમિશ્નર/પ્રથમ વર્ગના સ્ટાઇપેન્ડરી મેજીસ્ટ્રેટ/ સબ ડીવીઝનલ મેજીસ્ટ્રેટ/ તાલુકા મેજીસ્ટ્રેટ/એક્ઝીક્યુટીવ મેજીસ્ટ્રેટ/ વધારાના આસિ. કમિશ્નર (પ્રથમ વર્ગના સ્ટાઇપેન્ડરી મેજીસ્ટ્રેટથી નીચેની કક્ષાના ન હોય તેવા)

૨. ચીફ પ્રેસીડેન્સી મેજીસ્ટ્રેટ/ વધારાના ચીફ પ્રેસીડેન્સી મેજીસ્ટ્રેટ / પ્રેસીડેન્સી મેજીસ્ટ્રેટ.

૩. મામલતદાર (તેહસીલદાર) થી નીચેની કક્ષાના ન હોય તેવા મહેસૂલી અધિકારી.

૪. સબડીવીઝનલ ઓફિસર.

૫ તાલુકા વિકાસ અધિકારી

૬ જિલ્લા નાયબ નિયામક (વિકસતી જાતિ) / જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી (વિકસતી જાતિ)

૪. બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો માટે પ્રમાણપત્રો આપવાની પદ્ધતિ (Procedure) હાલ ઉન્નત વર્ગમાંથી બાકાત હોવાના પ્રમાણપત્રો માટે અમલમાં છે તે અનુસારની રહેશે.

૫. આ અનામતની જોગવાઇનો લાભ મૂળ ગુજરાતના વતની હોય તેવા બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના ઇસમોને મળવાપાત્ર રહેશે.

૬. આવા પ્રમાણપત્રો માટેની અવધિ ઉન્નત વર્ગમાંથી બાકાત હોવાના પ્રમાણપત્રોની માફક પ્રમાણપત્રો આપ્યાના નાણાકીય વર્ષ સહિત ૩ વર્ષની રહેશે અને આ સમયગાળા દરમ્યાન કોઇપણ માપદંડમાં ફેરફાર થાય તો તેની સ્વૈચ્છિક જાહેરાત સક્ષમ સત્તાધિકારી સમક્ષ કરવાની જવાબદારી વંચાણ લીધેલા ક્રમાંક (૧૨) ઉપરના તા.૨૬/૪/૨૦૧૬ના ઠરાવ અનુસાર વાલી/વિદ્યાર્થી/ અરજદાર/ ઉમેદવારની વ્યક્તિગત અને સંયુક્ત એમ બંન્ને રીતે રહેશે.

૭. બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના પ્રમાણપત્ર આપવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી ઇન્કાર કરે ત્યારે અથવા આવું પ્રમાણપત્ર ખોટું અપાયું હોવાનું જણાય ત્યારે અપીલની જોગવાઇ વંચાણે લીધેલા ક્રમાંક (૯) હેઠળના તા.૨/૬/૨૦૧૪ના ઠરાવ અનુસારની નીચે મુજબની રહેશે.

(૧) મામલતદારશ્રીએ નિર્ણય કરેલ હોય તો પ્રાંત અધિકારીશ્રી/નાયબ કલેક્ટરશ્રી/મદદનીશ કલેક્ટરશ્રીને અપીલ કરી શકાશે.

(૨) પ્રાંત અધિકારીશ્રી/નાયબ કલેક્ટરશ્રી /મદદનીશ કલેક્ટરશ્રીએ નિર્ણય કર્યો હોય તો જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીને અપીલ કરી શકાશે.

(૩) જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીએ નિર્ણય કરેલ હોય ત્યારે રાજ્યકક્ષાની વિશ્લેષણ સમિતિ સમક્ષ આખરી અપીલ કરી શકાશે.

૮. બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના આપવામાં આવેલા પ્રમાણપત્રોની ખરાઇ વંચાણે લીધેલા ક્રમાંક (૧૦) ઉપરના તા.૨૬/૩/૨૦૧૫ના અદ્યતન ઠરાવથી રચાયેલી રાજ્ય કક્ષાની વિશ્લેષણ સમિતિ હસ્તક રહેશે. શૈક્ષણિક પ્રવેશ અને નિમણૂંકના તબક્કે જ આવા પ્રમાણપત્રોની ખરાઇ કરાવી લેવાની જવાબદારી સબંધિત શૈક્ષણિક પ્રવેશ/ભરતી સમિતિ/આયોગ/ભરતી કરનાર એજન્સીની અથવા નિમણૂંક આપનાર સક્ષમ સત્તાધિકારીની રહેશે.

૯. આવા પ્રમાણપત્રોની ચકાસણી માટેની પદ્ધતિ હાલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ તથા બિન ઉન્નત વર્ગના પ્રમાણપત્રો ચકાસણી માટે જે પદ્ધતિ છે, તે પ્રમાણેની જ રહેશે.

૧૦. આવા પ્રમાણપત્રો આપવા અંગે સ્થાનિક કક્ષાએ ઉભી થતી મુશ્કેલીઓના નિવારણ માટેની કાર્યવાહી વંચાણે લીધેલા ક્રમાંક (૭) હેઠળના તા.૨૭/૪/૨૦૧૦ના ઠરાવથી નક્કી થયેલ સબંધિત કલેક્ટરશ્રીના અધ્યક્ષસ્થાને રચાયેલી કમિટિએ કરવાની રહેશે.

૧૧. આ અંગેના રેકર્ડ જાળવણીની જવાબદારી સબંધિત સક્ષમ સત્તાધિકારીની રહેશે.

૧૨. ભારત સરકારના અનામતના હેતુ માટે આ ઠરાવ તથા નીતિ લાગુ પાડવાની રહેશે નહિં.

૧૩. રાજ્ય સરકાર સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગના સંદર્ભના અમલમાં બિન ઉન્નત વર્ગના પ્રમાણપત્રો આપવા અંગેની નીતિમાં જ્યારે જ્યારે અને જેટલો ફેરફાર કરે તે તમામ ફેરફાર આપોઆપ બિન અનામત કક્ષાના આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના પ્રમાણપત્રોની બાબતમાં પણ લાગુ પડશે.

આ ઠરાવ/હુકમો સામાન્ય વહીવટ વિભાગની તા.૦૩/૦૫/૨૦૧૬ ની નોંધ અન્વયે બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(કે.જી.વણઝારા)
અધિક સચિવ
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ